

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Львівський національний університет імені Івана Франка
Освітня програма	11914 Право
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	081 Право

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

19.04.2023 р.

Справа № 0340/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 08 "Право" у складі:

Дроздов Олександр Михайлович – головуєчий,

Беніцький Андрій Сергійович,

Ващенко Юлія В`ячеславівна,

Волошин Юрій Олексійович,

Гуржій Тарас Олександрович,

Зверев Євген Олександрович,

Лапчевська Катерина Вячеславівна,

Торбас Олександр Олександрович,

Шепітько Михайло Валерійович,

за участі запрошених осіб:

Бурдін Володимир Миколайович -в.о. декана юридичного факультету – представник ЗВО,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Львівський національний університет імені Івана Франка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	11914
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі освітньої програми повністю корелюються із місією, візією та стратегією розвитку університету на 2021–2025 рр.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Погоджуємось із висновками експертної групи про те, що мета та цілі освітньої програми визначені з урахуванням сучасних тенденцій ринку правничих послуг, запитів стейкхолдерів та інших зацікавлених сторін та суспільних обставин, що змінюються.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При визначенні цілей та ПРН розробниками освітньої програми було враховано тенденції розвитку та потреби ринку праці, галузевий та регіональний контекст. Під час підготовки та оновлення освітньої програми було враховано досвід підготовки правників бакалаврського рівня провідних національних закладів вищої освіти, зокрема Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного університету «Києво-Могилянська академія», Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Національного університету «Одеська юридична академія». Проте розробники при аналізі іноземних освітніх програм обмежились вивченням досвіду закладів вищої освіти двох країн, а саме Польщі та Німеччини. Привертає увагу те, що на базі юридичного факультету ЛНУ функціонують унікальні інституції вивчення права європейських країн та США (Центр вивчення німецького права, Центр вивчення американського права та Школа вивчення польського та європейського права). Завдяки цим центрам та існуючій школі НПП розробники освітньої програми можуть поглиблено вивчити досвід закладів вищої освіти, з якими юридичний факультет співпрацює. У зв'язку з цим при оновленні освітньої програми доцільно запозичити досвід не тільки закладів вищої освіти романо-германської правової сім'ї, але й також англо-американської правової системи. Рекомендуємо при оновленні освітньої програми використовувати досвід закладів вищої освіти США, з якими співпрацює юридичний факультет ЛНУ, та інших провідних іноземних закладів вищої освіти, які представляють романо-германську та англо-американську правові системи.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітньо-професійна програма забезпечує досягнення здобувачами бакалаврського рівня вищої освіти результатів навчання, передбачених Національною рамкою кваліфікацій та Стандартом вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 «Право», затверджений наказом МОН України № 644 від 20.07.2022 р.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 «Право», затверджений наказом МОН України № 644 від 20.07.2022 р., та складає 240 кредитів ЄКТС.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Освітній процес на юридичному факультеті ЛНУ є студентоцентрованим, процедура вибору здобувачами освітніх компонентів є зрозумілою і добре продуманою. Здобувачі мають можливість через Центр підтримки студентських сервісів реалізувати своє право вибору вибіркових освітніх компонентів. Експерти засвідчили під час акредитаційних зустрічей, що здобувачі ознайомлені з процедурою вільного вибору освітніх компонентів. Розробники освітньої програми врахували виклики сьогодення, пов'язані з російською збройною агресією проти України. Так, в Каталозі вибіркових компонентів здобувачам запропоновано вибірковий освітній компонент «Російська агресія проти України: виклики та відповіді міжнародного та національного права» (<http://surl.li/djflr>). Львівська область разом із іншими західними областями стали регіонами-реципієнтами спровокованих війною внутрішніх міграцій населення. Тому позитивним є існування такого вибіркового компоненту, як «Міграційне право» та ін. Російська збройна агресія проти України викликала необхідність переосмислення підготовки майбутніх правників до нових реалій воєнного стану в країні, потребу у фахівцях в галузі міжнародного гуманітарного права та ін. Рекомендуємо при оновленні Каталогу вибіркових компонентів включити до нього такий освітній компонент, як «Міжнародне гуманітарне право».

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

У пп. 1.1. Програм проходження навчальної практики здобувачів 2-го, 3-го та 4-го курсів, затверджених Вченою Радою юридичного факультету ЛНУ імені Івана Франка (протокол № 7 від 30.12.2022 р.), зазначено, що програми розроблені відповідно до «... Галузевого стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 Право першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України № 1379 від 12.12.2018 р. ...». Рекомендуємо при оновленні Програм проходження навчальної практики врахувати Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 «Право», затверджений наказом МОН України № 644 від 20.07.2022 р. У навчальному плані, затвердженому ректором 01.09.2022 р., назви ОК 35 «Навчальна практика», ОК 36 «Навчальна практика» та ОК 37 «Навчальна практика (суди, адвокатура, система прокуратури)» зазначені в таких редакціях: «Навчальна практика в органах місцевого самоврядування, центральних та місцевих органах державної влади» (ПП 1.2.28); «Навчальна практика в органах державної влади, нотаріату, адвокатури, у правоохоронних органах, юридичних службах підприємств, установ та організацій» (ПП 1.2.29) та «Навчальна практика в органах суду, прокуратури, адвокатури» (ПП 1.2.30). Звертаємо увагу на те, що ОК 37 за назвою відповідає ПП 1.2.30, але не зрозуміло, де є місце ОК 35 «Навчальна практика» та ОК 36 «Навчальна практика» в навчальному плані, оскільки в ОПП у цих освітніх компонентах відсутня конкретизація щодо видів органів, служб, підприємств, установ та організацій правових галузей, де здобувачі проходять практику. Рекомендуємо привести назви навчальних практик, які сформульовані в навчальному плані, у відповідність до ОК 35–37 ОПП або змінити редакцію зазначених освітніх компонентів в освітній програмі. У Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП ОК 35–36 забезпечують СК 11–12 та 14–16, а ОК 37 забезпечують ЗК 2–3, СК 11–12 та 14–16. Проте в Програмах проходження навчальної практики здобувачів 2-го, 3-го та 4-го курсів у 3 розділі (Компетентності, які набуваються під час проходження практики) компетентності, якими повинні оволодіти здобувачі під час проходження практики, не відповідають тим, що зазначені в матриці ОПП. У зазначених Програмах практики, перелічені в 4-му розділі ПРН, не відповідають тим, що зазначені в Матриці забезпечення результатів навчання (РН) до ОК 35–37. У п. 8.1.2. Програм практики здобувачами 3-го та 4-го курсу та в п. 8.2.2. Програми практики здобувачами 2-го курсу зазначено, що студент повинен оволодіти ЗК 2 та ЗК 3. Проте, згідно з Матрицею відповідності програмних компетентностей, зазначені ЗК 2 та ЗК 3 передбачені лише для одного освітнього компонента, а саме – ОК 37. Рекомендуємо привести 3, 4 та 8 розділи Програм проходження навчальної практики здобувачів 2-го, 3-го та 4-го курсів у відповідність до

Матриці відповідності програмних компетентностей ОК 35–37 ОПП та Матриці забезпечення результатів навчання (РН) ОК 35–37 ОПП.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Доступ до освітньої програми забезпечується чіткими Правилами прийому на навчання за освітньою програмою.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, є чіткими та зрозумілими. Вони регламентовані Тимчасовим положенням про порядок організації академічної мобільності здобувачів вищої освіти у ЛНУ ім. І. Франка; Положенням про визнання та перезарахування результатів навчання учасників академічної мобільності у ЛНУ ім. І. Франка; Положенням про організацію освітнього процесу у ЛНУ ім. І. Франка та Порядком визнання у ЛНУ ім. І. Франка результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті. Погоджуємось із висновками експертів стосовно того, що в університеті реалізується політика щодо забезпечення міжнародної та внутрішньої академічної мобільності учасників освітнього процесу. Цьому активно сприяють інституції, які функціонують в університеті й надають допомогу в реалізації здобувачами права на академічну мобільність. Так, Школа польсько-європейського права дозволяє здобувачам брати активну участь у наукових заходах, а також проводить консультування щодо відвідування польських закладів вищої освіти в рамках академічної мобільності. Відділ міжнародних зв'язків ЛНУ (URL : <http://surl.li/gakwl>) надає консультативну допомогу здобувачам щодо реалізації їх права на академічну мобільність в іноземних закладах вищої освіти. Університет надав у відомостях самооцінювання яскравий приклад перерахування 10 кредитів вибіркових дисциплін, отриманих в рамках академічної мобільності здобувачкою Іриною Будинкевич, яка протягом лютого-червня 2022 р. за програмою Еразмус + навчалася в Університеті прикладних наук в Гайдельберзі (Німеччина).

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентовано Порядком визнання у ЛНУ результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (URL : <http://surl.li/evtqj>). Проте експертна група помилково посилається у своєму звіті (URL : <http://surl.li/kcaf>) на Положення про порядок визнання результатів, отриманих у неформальній/інформальній освіті в Університеті державної фіскальної служби України,

вказуючи, що цим документом у ЛНУ нібито впроваджується інституційна політика визнання результатів, отриманих у неформальній/інформальній освіті. Експерти зазначили, що під час зустрічей із здобувачами та НПП було встановлено: найчастіше результати неформальної освіти зараховуються як результат самостійної/індивідуальної роботи здобувача вищої освіти у межах окремого освітнього компонента ОПП. Водночас експерти вказують на те, що реальних фактів зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, виявлено не було. З цього приводу представники ЛНУ не погоджуються із висновками експертів та зазначають, що правила зарахування деяким здобувачам результатів неформальної освіти були застосовані під час виставлення іспитової оцінки з англійської мови шляхом часткового врахування рівня знань загальної англійської мови на підставі сертифікату володіння іноземною мовою FCI. Приклад представників ЛНУ свідчить про існування практики визнання результатів неформальної освіти із ОК 7 «Іноземна мова», яке було здійснено шляхом часткового врахування рівня знань загальної англійської мови. Проте привертає увагу, що таке визнання результатів неформальної освіти відбулось лише з одного освітнього компонента ОПП. Рекомендуємо проводити заходи із популяризації та стимулювання здобувачів вищої освіти щодо участі в отриманні освітніх компонентів в рамках неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень B

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень B

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Навчальним планом на 2022–2023 н.р. встановлено такі види аудиторних занять, як лекції, лабораторні та практичні заняття. Цим навчальним планом не регламентовано семінарські заняття. Проте згідно з п. 4.5. Положення про організації освітнього процесу (URL : <http://surl.li/bfoei>) такий вид аудиторних занять є одним із основних видів навчальних занять разом із лекціями, лабораторними та практичними заняттями. Відсутність у структурі навчального плану згадки про семінарські заняття в учасників освітнього процесу може сформуванню уявлення про їх відсутність в освітньому процесі університету та вплинути на їхнє право вибору певних видів форм навчання. Рекомендуємо передбачити в структурі навчального плану в графі «аудиторні заняття» семінарські заняття.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Силабуси навчальних дисциплін затверджені на засіданнях кафедр наприкінці серпня 2022 р. Згідно п. 2.3. Методичних рекомендацій порядку розробки силабуса навчальних дисциплін у ЛНУ імені Івана Франка, затверджений Вченою радою ЛНУ імені Івана Франка (протокол № 80/2 від 03.02.20220 р.) (URL : <http://surl.li/bfsjr>) силабуси розробляються науково-педагогічними працівниками кафедр відповідно до ПРН визначених в ОП та навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти. Проте освітня програма розглянута та затверджена на засіданні Вченої ради університету 1 вересня 2022 р., а навчальний план на 2022–2023 р. було затверджено ректором 1 вересня 2022 р. Рекомендуємо при оновленні силабусів навчальних дисциплін дотримуватись вимог, які встановлені внутрішніми документами ЗВО, а саме, Методичними рекомендаціями порядку розробки силабуса навчальних дисциплін у ЛНУ імені Івана Франка.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контролю та критерії оцінювання у ЛНУ ім. І. Франка є чіткими, доступними та зрозумілими для здобувачів вищої освіти. Вони регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у ЛНУ ім. І. Франка, Положенням про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти ЛНУ ім. І. Франка та іншими внутрішніми документами ЗВО. Експертна група зазначила, що гарант запевнив, що оцінювання здобувачів відбувається диференційовано. НПП застосовують тестування, письмові іспити, усний контроль знань в залежності від предметної сфери освітнього компоненту. Як зазначають експерти, на думку НПП, поєднання усних та письмових форм оцінювання працює найкраще. В університеті функціонує Центр тестування для оцінювання здобувачів під час проведення поточних контролів чи іспитів, обладнаний комп'ютерами та інноваційним програмним забезпеченням. Щосеместрово в університеті проводиться моніторинг якості навчальних дисциплін (<http://surl.li/gakfy>). Під час фокус-груп здобувачі запевняли, що поточні й підсумкові оцінки виставляються в системі «Деканат».

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів в цілому є чіткими, зрозумілими та доступними для учасників освітнього процесу. Вони передбачають можливість повторного проходження контрольних заходів та оскарження здобувачами вищої освіти їх результатів. Експертна група звернула увагу на те, що підсумкова атестація здійснюється у формі екзамену з галузей права з таких освітніх компонентів, як «Конституційне право України», «Цивільне право України» та «Кримінальне право України». Поза увагою залишилась атестація здобувачів з процесуальних галузей права, й експерти рекомендували включити до Програми атестаційного екзамену (<http://surl.li/gaknp>) питання із процесуальних галузей права. Представники ЛНУ із цього приводу зазначили, що процесуальні галузі права не включені в програму атестаційного екзамену, оскільки формування змісту програми входить до автономії ЗВО та їх невключення не суперечить жодному нормативному регулюванню. Вважаємо, що пропозиція включення до Програми атестаційного екзамену питання із процесуальних галузей права носить рекомендаційний характер з боку експертної групи та не є недоліком. В освітній програмі міститься ОК 38 Атестаційні екзамені (цивільне право, кримінальне право, конституційне право). Привертає увагу те, що ОПП містить такі освітні компоненти, як ОК 11 «Конституційне право України», ОК 17 «Цивільне право України» та ОК 18 «Кримінальне право України». Для чіткого розуміння того, за якими саме освітніми компонентами буде здійснюватися державна атестація, відредагувати ОК 38, урахувавши повні назви ОК 11, ОК 17 та ОК 18.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЛНУ ім. І. Франка є нормативно-правові документи, якими визначено політику щодо принципів академічної доброчесності, зокрема: Положення про забезпечення академічної доброчесності, Кодекс етики та академічної доброчесності та ін. На юридичному факультеті ЛНУ ім. І. Франка проводились заходи із популяризації академічної доброчесності серед здобувачів освіти, зокрема, у грудні 2019 року відбулась зустріч «Академічна доброчесність перед викликом антиплагіату», а 31 травня 2021 року – зустріч-семінар з членом Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти Артемом Артюховим. Експертна група звернула увагу на необхідність збільшення кількості заходів з питань академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти. Рекомендуємо на початку навчального року розробити план заходів щодо популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та включити до нього проведення семінарів, лекторієв або круглих столів, тематика яких була б присвячена питанням політики, стандартів та процедур дотримання академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Погоджуємось із висновками експертів, які засвідчили високий рівень професійної та академічної кваліфікації науково-педагогічних працівників університету та їх відповідність освітнім компонентам, які вони забезпечують при реалізації освітньої програми. Зразковим є те, що більшість із них є відомими в Україні та за її межами науковцями, кращими фахівцями та експертами у відповідних галузях права. Вони беруть активну участь у національних та міжнародних науково-дослідних та освітніх проєктах, мають велику кількість наукових праць, зокрема, монографій, підручників, наукових публікацій, що включені до міжнародної наукометричної бази Scopus та бази Web Of Science тощо. Із 174 НПП, які задіяні на ОПП, 119 мають науковий ступень кандидата юридичних наук, а 28 – доктора юридичних наук, тобто 85 % мають наукові ступені. Зразковим є те, що частина із НПП, задіяних на ОПП, є членами НАПрН України (В.Т. Нор), науково-консультативної ради при Верховному Суді (Й.Г. Богдан, Н.Є. Хлібороб, В.М. Коссака), науково-консультативної ради при Конституційному Суді України (С.В. Різник (заступник голови ради), О.М. Бориславська), науково-консультативної ради при Голові Верховної Ради України (С.В. Різник, О.М. Бориславська), комісії з правової реформи при Президенті України (О.М. Бориславська), галузевої експертної ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 08 «Право» (М.Є. Мочульська), експертної ради МОН секції «Безпекове суспільство» (В.В. Решота), Проєкту ЄС Право Justice (М.Є. Мочульська); редакційних колегій фахових журналів (І.Й. Бойко, В.Т. Нор, О.М. Бориславська, В.М. Коссака, П.Д. Пилипенко, П.М. Рабінович, В.О. Семків та ін.); спеціалізованих рад по захисту дисертацій (В.М. Бурдін, В.Т. Нор, П.Ф. Гураль, М.М. Кобилицький, В.М. Косович, П.М. Рабінович, Ю.М. Юркевич та ін.); експертами координатора проєктів ОБСЄ в Україні (О.М. Бориславська); конкурсної комісії із добору кандидатів для обрання суддею Європейського суду з прав людини від України (В.М. Репецький); конкурсної комісії 1 туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей (Р.С. Шандра); засновниками наукових правничих шкіл в Україні тощо.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Експертна група звернула увагу на те, що на сайті юридичного факультету відсутні відомості про умови проведення конкурсу на зайняття вакантних посад, оголошення про вакантні посади, дати проведення відповідних конкурсів, у зв'язку із чим було рекомендовано ЗВО здійснювати конкурсний відбір більш публічно. Представники ЗВО надали коментарі на це зауваження експертів й зазначили, що оголошення про конкурс на вакантні посади, а також дати проведення відповідних конкурсів є загальними для всіх викладачів університету, а не для кожного факультету окремо, і вони є загальнодоступними на сайті університету. Крім того, оголошення про конкурс на відповідні посади та вимоги до кандидатів, як зазначає ЗВО, публікуються у засобах масової інформації, зокрема газеті «Високий замок». З такими коментарями представників ЗВО слід погодитись, оскільки на офіційному сайті університету міститься інформація про проведення конкурсу на зайняття вакантних посад. Вважаємо, що конкурсний відбір НПП спрямований на якісне забезпечення ОПП. Відбір кандидатів на заміщення вакантних посад здійснюється шляхом проведення конкурсного відбору відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників ЛНУ ім. І. Франка та інших внутрішніх документів. Взірцевою є запроваджена у ЛНУ ім. І. Франка система оцінювання НПП, задіяних на ОПП, яка регламентується Положенням про оцінювання роботи та рейтинг наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників, введеним в дію наказом ректора від 16.05.2017 р. Завдяки цій системі оцінюється діяльність викладачів, їхній рейтинг, рівень професійної компетентності, ефективність роботи, які беруться до уваги на кафедрах при розподілі навчального навантаження. Взірцевою є усталена у ЛНУ ім. І. Франка практика закріплення освітніх компонентів ОПП за науково-педагогічними працівниками з урахуванням їхнього рейтингу, сфери наукових інтересів, проведених досліджень, напрацьованого наукового доробку, а також ступеня їхньої професійної активності.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Під час фокус-груп із стейкхолдерами-роботодавцями експертна група пересвідчилась в їхній активній участі в організації та реалізації освітнього процесу для здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти ОПП 081 «Право». Роботодавці беруть участь в наукових заходах (конференціях, науково-практичних семінарах, круглих столах, лекторіях, дебатах та ін.), які проводяться на юридичному факультеті ЛНУ ім. І. Франка. Під час спілкування експертів із роботодавцями було засвідчено, що останні активно долучаються до обговорення проєкту освітньої програми на засіданнях робочої групи, рецензування проєкту ОПП та ін. ЛНУ ім. І. Франка залучає роботодавців до забезпечення певних освітніх компонентів ОПП на умовах сумісництва, до проведення бінарних занять та ін. Між університетом та роботодавцями є тісна співпраця щодо проходження здобувачами навчальної практики на відповідних базах практики. Представники від роботодавців долучаються до захисту навчальної практики, до роботи атестаційних комісій та ін. Роботодавці разом із представниками юридичного факультету ЛНУ ім. І. Франка беруть участь в організації підвищення кваліфікації та стажування НПП. Позитивною є практика залучення роботодавців до науково-дослідної діяльності, обговорення правових казусів та надання ними науково-правових висновків тощо. Цікавим є запровадження ініціатив щодо функціонування на базі Восьмого апеляційного адміністративного суду філії кафедр юридичного факультету ЛНУ ім. І. Франка.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

У ЛНУ ім. І. Франка зразковою є практика залучення провідних фахівців у галузі права, професіоналів-практиків, представників роботодавців до проведення лекцій, лабораторних та практичних занять, а також бінарних занять. Експертна група під час фокус-груп із стейкхолдерами-роботодавцями засвідчила активну участь представників вищих ланок системи органів правосуддя України в освітньому процесі під час реалізації ОПП. Зразковим є те, що серед НПП значна частина є практикуючими юристами, зокрема адвокати (М.Є. Мочульська, О.І. Денькович, В.М. Фігурський, М.В. Оприско, Р.Я. Лемик, В.В. Дубас, В.Ф. Гутнік, В.В. Решота, М.Р. Мазур, Н.П. Ждиняк, Н.Р. Бобечко, О.Я. Кондра, В.І. Чорненський, Ю.М. Юркевич, Ю.О. Гладь та ін.), судді третейського суду (Ю.Б. Бек, В.М. Коссак, Т.І. Дудаш та ін.), суддя міжнародного комерційного арбітражу при торгово-промисловій палаті у Варшаві (В.М. Коссак) та ін. Позитивною є практика залучення до реалізації ОПП на умовах сумісництва професіоналів-практиків, які поєднують роботу в галузі права із науково-педагогічною діяльністю, зокрема суддя Господарського суду Львівської області (П.Т. Манюк), прокурор прокуратури Львівської області (Г.Д. Борейко), начальник юридичного відділу ЛНУ ім. І. Франка (Б.Д. Гудз), представники юридичних організацій (К.А. Шуневич) та ін. Деякі із НПП, які працюють за основним місцем роботи у ЛНУ ім. І. Франка, мали досвід роботи в Господарському судді Львівської області (В.М. Коссак), в Апараті Верховної Ради України (В.В. Дубас), в Бюро судово-медичних експертиз Львівської області (А.І. Найда), у приватній нотаріальній конторі (М.М. Дякович) та ін. До проведення бінарних занять долучаються детективи Національного антикорупційного бюро та ін. В університеті існує унікальна практика залучення гостей лекторів, зокрема адвокатів із США та ін. Залучення до реалізації освітньої програми такої кількості провідних фахівців, які представляють різні галузі права, у ЛНУ ім. І. Франка носить взірцевий характер.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Експерти зазначили про те, що деякі Сертифікати не містять кількість годин та кредитів. НПП підвищують свою кваліфікацію в різних закладах освіти, які надають Сертифікати без вказівки про кількість кредитів. Проте це не свідчить про підвищення кваліфікації НПП. Представники ЗВО вірно зазначили про те, що донедавна існувала практика обчислення тривалості стажування не кредитами, а місяцями. Слід зазначити, що у ЛНУ передбачені процедури визначення тривалості підвищення кваліфікації у випадках, коли в Сертифікаті були відсутні відомості про години та кредити. Згідно з п. 3.2. Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та НПП ([URL : https://cutt.ly/vX6xRe8](https://cutt.ly/vX6xRe8)), введеного в дію наказом ректора 26.12.2019 р. (Далі – Положення 26.12.2019 р.) Вчена рада ЛНУ ім. І. Франка має право визнавати результати підвищення кваліфікації, які проводяться різними суб'єктами підвищення кваліфікації. Крім того, Вчена рада ЛНУ ім. І. Франка дозволила Вченим радам факультетів самим затверджувати результати стажування, незалежно від кількості годин. ЕГ зазначила, що у деяких НПП відсутнє повне підвищення кваліфікації за останні 5 років обсягом – 6 кредитів. Проте представники ЛНУ не погодились із таким зауваженням та зазначили, що експерти «не вказали, яка кількість із 176 викладачів факультету не пройшли підвищення кваліфікації або ж у документах про підвищення кваліфікації кого не зазначено кількість годин та кредитів». Погоджуємось із тим, що процес підвищення кваліфікації є тривалим і протягом останніх п'яти років НПП активно займаються підвищенням своєї кваліфікації. Вважаємо, що у ЛНУ ім. І. Франка існує зразкова система підвищення кваліфікації та стажування НПП. Низкою внутрішніх документів в університеті регламентовано порядок підвищення кваліфікації та стажування, створено різноманітні інституції у сфері професійного розвитку викладачів, які сприяють розвитку викладацької майстерності та підвищенню кваліфікації НПП, задіяних в ОПП. Згідно з Положенням 26.12.2019 р. кожного навчального року затверджується План та Програма підвищення кваліфікації та стажування, регламентується процедура набуття необхідних професійних компетент НПП тощо. В умовах воєнного стану в Україні викладачі ЛНУ мають можливість дистанційно проходити стажування в інших ЗВО, у тому числі й за кордоном, що регламентовано Тимчасовим положенням ЛНУ про дистанційне стажування здобувачів вчених звань ... у країнах, що входять до ОЕСР та/або ЄС (<https://cutt.ly/vX6xоJM>). В університеті впроваджено унікальні інноваційні курси, які сприяють розвитку викладацької майстерності та ІТ грамотності. Представниками юридичного факультету систематично організовуються заходи щодо підвищення кваліфікації НПП, зокрема тренінги з інтерактивних методик викладання; методичний семінар щодо підвищення якості викладання юридичних дисциплін. Цікаво зазначити, що на факультеті запроваджено інноваційний курс занять «Legal English», де НПП мають можливість підвищити свій рівень знань англійської професійної мови тощо.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

У ЛНУ ім. І. Франка функціонує взірцева система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності, яка передбачає матеріальні та моральні заохочення для НПП з метою заохочення їх до активної участі в науково-дослідній та освітній діяльності. Погоджуємось із експертами, які зазначають, що в університеті організовано тренінги, семінари та курси, на яких науково-педагогічні працівники мають можливість розвинути свою педагогічну майстерність. Завдяки запровадженню в ЗВО системи оцінювання та рейтингу викладачі постійно займаються підвищенням свого наукового та освітнього рівня. Взірцевим є наявність в університеті внутрішніх документів, якими регламентовано порядок стимулювання НПП за певні досягнення, зокрема: Положення про мотиваційний фонд ЛНУ (<https://cutt.ly/qX6cFut>); Положення про преміювання працівників, аспірантів і студентів за наукові здобутки (<https://cutt.ly/AX6c2oX>); Положення про почесне звання «Заслужений професор» ЛНУ (<https://cutt.ly/8X6vtVo>) та ін. У них передбачено чіткі критерії, за якими здійснюється заохочування НПП. Так, п. 3.1.1. Положення про мотиваційний фонд ЛНУ ім. І. Франка зазначені підстави матеріального стимулювання працівників юридичного факультету, а саме: преміювання за високі досягнення у праці; за впровадження нових методів і форм навчання; за наукові досягнення; за написання і видання монографій, підручників, посібників, наукових статей в наукометричних виданнях та іншої наукової продукції; за захист дисертацій на здобуття наукового ступеня; за участь у конференціях та ін. Згідно з п. 3 Правил внутрішнього трудового розпорядку ЛНУ (<https://cutt.ly/oX6cubc>) ректор встановлює розміри доплат, надбавок, премій, матеріальної допомоги та заохочення НПП. В університеті існує практика нагородження адміністрацією кращих науково-педагогічних працівників, зокрема, подяками, грамотами, преміями та ін.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ЛНУ ім. І. Франка має унікальну матеріально-технічну базу та розвинену потужну інфраструктуру, яку ефективно використовує в освітньому процесі. Викладачі застосовують інноваційні технології при забезпеченні освітніх компонентів на ОПП. Мультимедійним обладнанням та доступом до мережі Інтернет забезпечені усі лекційні аудиторії. Взірцевим показником є наявність на базі юридичного факультету ЛНУ ім. І. Франка унікальних спеціалізованих аудиторій, лабораторій, центрів, зокрема: зала судових засідань, два комп'ютерних класи, криміналістична лабораторія, лабораторія досліджень проблем прав людини (URL : <http://surl.li/fzszv>), лабораторія практичного права «Юридична клініка» (URL : <http://surl.li/fzszo>), Центр американського права (URL : <http://surl.li/fztah>), Центр німецького права (URL : <http://surl.li/fztam>), Школа польського та європейського права (URL : <http://surl.li/fztbn>), видавничий центр (URL : <http://surl.li/fztad>), зала для проведення конференцій тощо. В них використовуються інноваційні технології при оволодінні освітніх компонентів та освітньої діяльності. Так, криміналістична лабораторія (URL : <http://surl.li/fzsqn>) оснащена унікальною криміналістичною технікою, яка використовується для моделювання слідчих ситуацій, створення словесного портрету, оволодіння тактикою проведення окремих слідчих дій та методикою розслідування окремих видів злочинів та ін. Здобувачі на базі лабораторії оволодівають практичними навичками та вміннями застосування криміналістичної техніки, оформлення матеріалів для призначення і проведення криміналістичних експертиз; тактикою і методикою проведення слідчих дій з метою розкриття злочинів. У лабораторії є унікальна колекція знаряддя та засобів скоєння злочинів (речових доказів у конкретних справах), відеофільмів, які використовуються при опануванні тем з курсу «Криміналістика», «Кримінальний процес» та ін. Взірцевим є функціонування в університеті Наукової бібліотеки (URL : <https://lnulibrary.lviv.ua>) з сучасно оснащеними приміщеннями, яка має славетну історію з часів заснування книжного зібрання монахами єзуїтського колегіуму у Львові. Бібліотечний фонд складає більше трьох мільйонів примірників, 120000 із яких є унікальними старопечатними книгами та рукописами, серед них є рідкісні книги XIII ст. Бібліотека надає безоплатний доступ до наукометричних баз даних (SCOPUS, Web of Science та ін.), в ній існує електронний репозитарій наукових праць працівників ЛНУ ім. І. Франка та ін. У ЛНУ ім. І. Франка існує унікальний Центр тестування для оцінювання здобувачів під час проведення поточних контролів чи іспитів, який обладнаний комп'ютерами та інноваційним програмним забезпеченням. Завдяки існуванню віртуальних середовищ Moodle, платформи Microsoft Teams, системи «Деканат» учасники освітнього процесу мають можливість ефективно пристосовуватись до нових реалій воєнного стану в країні й здобувати освіту в дистанційному форматі.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЛНУ ім. І. Франка забезпечує безоплатний доступ учасників освітнього процесу до інфраструктури та інформаційних ресурсів, які задовольняють потреби здобувачів щодо отримання освіти, а НПП – щодо підвищення своєї педагогічної майстерності та наукової діяльності. Експертна група засвідчила, що здобувачі вільно можуть користуватися університетськими ресурсами, доступ до місць самостійної підготовки в навчальних корпусах вони мають протягом робочого дня тощо. В ЗВО створено унікальний студентський простір, який дозволяє здобувачам опанувати освітні компоненти ОПП та бути часткою академічного середовища. Експерти звернули увагу на функціонування Центру підтримки студентських сервісів, де запроваджена інноваційна система вибору здобувачами вибіркового освітнього компонентів, що виключає під час реалізації ними такого права будь-який тиск з боку адміністрації. Здобувачі мають вільний доступ до аудиторій, які в більшості забезпечені мультимедійним обладнанням. На території університету є вільний доступ до мережі Інтернет через WI-FI. Здобувачі на безоплатній основі мають можливість використовувати для тренування спортивні зали та майданчики в університеті. Вони можуть приймати участь у різних спортивних змаганнях (URL : <http://surl.li/gahkq>). Взірцевим показником є наявність в університеті унікального культурного осередку – Центра культури та дозвілля (URL : <http://surl.li/fzyau>), який сприяє культурному розвитку учасників освітнього процесу. Здобувачі можуть реалізовувати свій творчий потенціал через участь у різноманітних гуртках (URL : <http://surl.li/gahjx>) та ін.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ЛНУ ім. І. Франка створено належні умови для безпечного освітнього середовища для здобувачів вищої освіти. Взірцевим є існування у ЛНУ ім. І. Франка системи служб та підрозділів, які займаються забезпеченням безпеки освітнього середовища для здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього процесу. В університеті встановлено пропусковий режим (наявність турнікетів) та цілодобова охорона території, існують правила карантинного режиму, впроваджено систему відеоспостереження, що унеможливує вчинення правопорушень. Відповідальні особи регулярно проводять інструктажі для учасників освітнього процесу з охорони праці, електробезпеки, пожежної безпеки та ін. Даний порядок врегульовано внутрішніми документами, зокрема наказом ректора «Про порядок

проходження учасниками освітнього процесу навчання, інструктажів та перевірку знань з питань цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки» від 19 листопада 2018 року; Інструкцією щодо порядку проведення первинного, повторного та позапланового інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях у Львівському національному університеті імені Івана Франка. На офіційній сторінці є веб-сторінка «Пожежна безпека та цивільний захист» (URL : <http://surl.li/dqizw>). Експертна група засвідчила, що усі приміщення обладнано відповідно до вимог протипожежної безпеки, у них дотримуються необхідних технічних й організаційних заходів безпеки та ін. Психологічна служба (URL : <http://surl.li/evuwa>) підвищує ефективність навчально-виховного процесу засобами практичної психології, захисту психічного здоров'я усіх його учасників, а також гуманізації стосунків у студентських та викладацьких колективах. До психологів здобувачі можуть звертатись для отримання фахової психологічної допомоги в оффлайн- та онлайн-форматі. На території ЗВО є медпункт, де здобувачі мають можливість отримати медичну допомогу та консультацію. У ЛНУ ім. І. Франка працюють три ідальні та дев'ять буфетів (URL : <http://surl.li/fxlem>). Взірцевим є функціонування в університеті спортивного комплексу, який включає басейн, кілька футбольних полів (відкриті та закриті), баскетбольний та волейбольні майданчики, тренажерну залу, залу боротьби та боксу тощо (URL : <http://surl.li/gahjk>). На території ЗВО є бомбосховища, забезпечені належним устаткуванням та речами першої необхідності, водопостачанням та іншим обладнанням.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Взірцевим показником є наявність у ЛНУ ім. І. Франка широкої мережі структурних підрозділів, на які покладено обов'язок надавати організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачам вищої освіти під час освітнього процесу. Відділ розвитку кар'єри та співпраці з бізнесом (URL : <http://surl.li/evulw>) сприяє кар'єрному становленню та розвитку здобувачів, розвиває комунікацію та співпрацю із потенційними роботодавцями, надає консультації щодо працевлаштування та ін. Центр моніторингу (URL : <http://surl.li/fzyen>) вивчає думки учасників освітнього процесу щодо покращення організації та адміністрування діяльності в університеті та ін. У ЗВО функціонує психологічна служба, яка може надавати психологічну підтримку. Юридичний відділ ЛНУ ім. І. Франка надає правові консультації та ін. Експертна група засвідчила, що здобувачі підтримують взаємозв'язок із деканатом, працівники якого постійно надають консультації. Завдяки інноваційним технологіям здобувачі можуть отримати інформаційну підтримку через створені різноманітні ресурси та канали інформування (корпоративна пошта, веб-сторінки на офіційному сайті, інформування в системі Teams та ін.). Експерти звернули увагу на соціальну підтримку в університеті дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з числа здобувачів, які в період навчання у віці 18-23 років залишилися без батьків; здобувачів з інвалідністю I, II групи тощо. Університет повністю звільняє їх від оплати за проживання в гуртожитках та надає іншу соціальну підтримку. Взірцевим є функціонування в університеті інститутів кураторства, наставництва та менторів. Куратори (порадники та консультанти) (URL : <http://surl.li/gaatd>) допомагають здобувачам, особливо перших курсів, у адаптації в університетському середовищі, формують колектив академічної групи, здійснюють індивідуальну навчально-виховну роботу та ін. Ментори обираються із числа здобувачів старших курсів, що забезпечує кращу адаптацію студентів молодших курсів до навчання на юридичному факультеті. Представники органів самоврядування беруть активну участь у наданні інформаційної та консультативної підтримки здобувачів.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ЛНУ ім. І. Франка передбачено можливості для осіб із особливими освітніми потребами реалізовувати свої права на освіту. Експертна група засвідчила наявність на території університету пандусів та спеціальних санвузлів для осіб із особливими потребами. Взірцевим є існування на юридичному факультеті спеціально обладнаного ліфту, наявність мобільного сходового підйомнику PTR-130 для доступу до аудиторного фонду та ін. Позитивним моментом є затвердження Вченою радою ЛНУ ім. І. Франка Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЛНУ (протокол № 51/6 від 27.06.2018). Цим документом регламентовано порядок надання особам з особливими освітніми потребами права на академічну відпустку або на перерву в навчанні; на спеціальній навчально-реабілітаційній супровід та вільний доступ до інфраструктури Університету відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я. Правила прийому надають можливість вступу на ОПП здобувачам, що мають особливі освітні потреби, що було підтверджено експертами під час фокус-груп із учасниками освітнього процесу.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура врегулювання конфліктних ситуацій у ЛНУ передбачена низкою внутрішніх документів, зокрема: Положенням про Комісію з питань етики і професійної діяльності; Положенням про Апеляційну комісію; Положенням про забезпечення академічної доброчесності та ін. В університеті функціонує дворівневий порядок вирішення конфліктних ситуацій, а саме: на університетському та факультетському рівнях. Взірцевим є запровадження серед учасників освітнього процесу зобов'язання щодо заповнення Декларації про дотримання академічної доброчесності працівником у ЛНУ ім. І. Франка. Експерти зазначили, що у ЗВО відсутній чіткий визначений алгоритм дій у випадку виникнення конфліктних ситуацій, а також про те, що здобувачі погано обізнані з існуючим механізмом протидії корупції. Проте представники ЛНУ не погодились із такими зауваженнями експертів та у своїх коментарях зазначили, що для учасників освітнього процесу існують різноманітні шляхи для вирішення конфлікту, регламентовані внутрішніми документами. Доступність політики та процедур врегулювання конфліктних ситуацій у ЛНУ забезпечується відкритим доступом до інформації у рубриці «Врегулювання конфліктних ситуацій» на сайті юридичного факультету. У ЗВО існує практика проведення кураторами академічних груп, заходів із здобувачами, на яких вони повідомляють про способи вирішення конфліктних ситуацій на факультеті. Крім того, як зазначають представники ЛНУ, учасники освітнього процесу можуть звернутися безпосередньо до декана факультету

чи його заступників і повідомити про конфлікт. У ЗВО функціонують спеціальні інституції щодо вирішення конфліктів, зокрема Комісія з питань етики та професійної діяльності, працює уповноважена особа з питань запобігання і протидії корупції. Порядок звернень у випадку корупції розписано на веб-сторінці «Боротьба з корупцією» (URL : <http://surl.li/dqjah>). В університеті діє Антикоруційна програма (<http://surl.li/dqjah>). На офіційному сайті є електронна адреса (dovira_lnu@ukr.net), на яку викривачі можуть повідомити про факти корупції або про конфліктну ситуацію. Вирішення конфлікту інтересів передбачено Кодексом етики та академічної доброчесності. Кодекс передбачає процедуру звернення до Комісії з етики та академічної доброчесності юридичного факультету, більшість в складі якої мають представники здобувачів освіти. Ст. 7 зазначеного Кодексу передбачає, що вправі звернутися із заявою чи повідомленням в усній, письмовій або електронній формі до декана факультету, його заступників, чи будь-якого члена Комісії. Контакти зазначених осіб є у відкритому доступі на сайті факультету. Оскільки факультет активно веде сторінки у всіх основних соціальних мережах, є можливість звернутися також і таким шляхом. Кодекс та розпорядження декана про склад Комісії розміщено на сайті юридичного факультету. Вважаємо, що ЛНУ приділяє значну увагу превентивній роботі у формі проведення інформаційно-роз'яснювальних заходів щодо порядку вирішення конфліктних ситуацій, використання інструментів захисту тощо.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу в ЛНУ ім. І. Франка; Методичними рекомендаціями щодо розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та закриття освітніх програм у ЛНУ ім. І. Франка; Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти у ЛНУ ім. І. Франка та іншими внутрішніми документами ЗВО. ЛНУ ім. І. Франка дотримується встановлених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Перегляд освітньої програми відбувається за результатами моніторингу проектною групою з урахуванням рекомендацій та пропозицій стейкхолдерів та всіх зацікавлених сторін. В університеті функціонує Центр забезпечення якості освіти (URL : <http://surl.li/gakgc>), який долучається до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. На засіданнях проектної групи із залученням здобувачів та інших стейкхолдерів обговорюються питання покращення освітньої програми та ін.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Погоджуємось із експертною групою у тому, що здобувачі та представники органів студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Вони проходять періодичні опитування щодо якості освітнього процесу на ОПП та надають рекомендації щодо удосконалення ОПП та покращення змісту навчання, які враховуються робочою групою при перегляді ОПП. Представники Студентської ради юридичного факультету беруть участь в управлінні університету через своїх представників у Вчених радах ЛНУ ім. І. Франка та Вченій раді юридичного факультету.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Експертна група зазначила, що в університеті існує комунікація з стейкхолдерами-роботодавцями щодо оновлення освітньої програми та удосконалення освітнього процесу. Проте експерти звернули увагу на те, що роботодавці не залучаються до оцінювання якості випускників освітньої програми, шляхом їх регулярного опитування. Представники ЗВО із цього приводу зазначили, що опитування роботодавців є не єдиним засобом для оцінювання якості випускників освітньої програми. Разом із тим, вважаємо, що використання різноманітних способів залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості лише на користь освітньої діяльності ЗВО. Розроблення анкети для роботодавців та її розміщення на офіційному сайті покращить зворотній зв'язок із ними. Рекомендуємо розмістити на офіційному сайті ЛНУ ім. І. Франка (URL : <http://surl.li/btovq>) анкету, яка б містила питання для стейкхолдерів-роботодавців щодо якості освітнього процесу, рівня досягнення результатів навчання випускниками освітньої програми та ін.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система забезпечення якості ЗВО висвітлена в Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ЛНУ ім. І. Франка та інших внутрішніх документах ЗВО, якими передбачено систему реагування на виявлені недоліки в освітній діяльності, обґрунтування пропозицій щодо покращення освітньої програми, потреби її зміни тощо.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На веб-сторінці «Відомості про освітні програми Львівського національного університету імені Івана Франка» (URL : <http://surl.li/fysnu>) є Каталог освітніх програм, в якому містяться посилання на ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 Право (<https://law.lnu.edu.ua/academics/bachelor>). Проте за зазначеним посиланням розміщена ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 Право, яка затверджена в 2019 році. Рекомендуємо оновити в Каталозі освітніх програм на веб-сторінці (URL : <http://surl.li/fysnu>) посилання на ОПП бакалаврського рівня вищої освіти зі спеціальності 081 Право.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Експертною групою було зазначено, що залишити відгук, написати коментар чи пропозицію на офіційному веб-сайті юридичного факультету неможливо. Так само не оприлюднені на ньому й рецензії стейкхолдерів ОП. Разом з тим експерти засвідчили, що на акредитаційних зустрічах з роботодавцями, із академічним персоналом та випускниками освітньої програми було підтверджено, що ЛНУ ім. І. Франка враховує пропозиції стейкхолдерів та всіх зацікавлених сторін при удосконаленні освітньої програми. На веб-сторінці (URL : <http://surl.li/btovq>), де розміщується проєкт освітньої програми, містяться відомості про освітню програму, навчальні плани, робочі навчальні плани та програму атестаційних екзаменів. Рекомендуємо розміщувати на офіційному сайті ЛНУ ім. І. Франка рецензії та відгуки учасників освітнього процесу на проєкт освітньої програми, а також зазначити електронну адресу, на яку можна направляти рекомендації та пропозиції щодо удосконалення та покращення освітньої програми.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЛНУ ім. І. Франка розміщує відомості про освітню програму на веб-сторінці (URL : <http://surl.li/btovq>) офіційного сайту.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

При оновленні освітньої програми використовувати досвід закладів вищої освіти США, з якими співпрацює юридичний факультет ЛНУ імені Івана Франка, та інших провідних іноземних закладів вищої освіти, які представляють романо-германську та англо-американську правові системи.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

При оновленні Каталогу вибіркових компонентів включити до нього такі освітні компоненти, як «Міжнародне гуманітарне право» та «Військове право». Привести назви навчальних практик, які сформульовані в навчальному плані, у відповідність до ОК 35–37 ОПП. Привести 3, 4 та 8 розділи Програм проходження навчальної практики здобувачів 2-го, 3-го та 4-го курсів у відповідність до Матриці відповідності програмних компетентностей ОК 35–37 ОПП та Матриці забезпечення результатів навчання (РН) ОК 35–37 ОПП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Проводити заходи із популяризації та стимулювання здобувачів вищої освіти щодо участі в отриманні освітніх компонентів в рамках неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Передбачити в структурі навчального плану в графі «аудиторні заняття» семінарські заняття. При оновленні силabusів навчальних дисциплін дотримуватись вимог, які встановлені внутрішніми документами ЗВО, а саме, Методичними рекомендаціями порядку розробки силabusу навчальних дисциплін у ЛНУ імені Івана Франка.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

На початку навчального року розробити план заходів щодо популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та включити до нього проведення семінарів, лекторієв або круглих столів, тематика яких була

б присвячена питанням політики, стандартів та процедур дотримання академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

-

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

-

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Розмістити на офіційному сайту ЛНУ імені Івана Франка (URL : <http://surl.li/btovq>) анкету, яка б містила питання для стейкхолдерів-роботавців щодо якості освітнього процесу, рівня досягнення результатів навчання випускниками освітньої програми та ін.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Оновити в Каталогі освітніх програм на веб-сторінці (URL : <http://surl.li/fysnu>) посилання на ОПП бакалаврського рівня вищої освіти зі спеціальності 081 Право. Розміщувати на офіційному сайті ЛНУ імені Івана Франка рецензії та відгуки учасників освітнього процесу на проєкт освітньої програми, а також зазначити електронну адресу, на яку можна направляти рекомендації та пропозиції щодо удосконалення та покращення освітньої програми.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ДРОЗДОВ ОЛЕКСАНДР МИХАЙЛОВИЧ